

voegingen, behalve het aantrekkelijke schilderachtige, ook de bekoring hebben dat het beeld der tijden er uit valt af te lezen.

En zoo eenige stad, dan is Vitré daar vol voorbeelden van !

Een vluchtige blik op den plattegrond*) leert ons al, dat we om in Vitré den weg te vinden daarmede weinig moeite zullen hebben.

Het oude deel der stad, en dat is het toch in de allereerste plaats wat ons boeit, dat stuk binnen de oude vesten, die voor het grootste deel nog aanwezig zijn, is ternauwernood een 600 meter breed en ongeveer half zoo diep.

„La ville-close,” het stadskwartier, waar zich de voornaamste historische bouwwerken bevinden: de Kerk en het Kasteel, is gebouwd op den vlakken top van een rots waarvan aan de noordzijde de steile, ruim 30 meter hooge wand de afsluiting vormt van het dal, waardoor in bochtige wendingen de Vilaine stroomt.

De voor de middeleeuwen zoo belangrijke strategische beteekenis van de ligging der oude stad, wordt nog duidelijker bij het naderen van het kasteel zelf. Sterk verdedigingspunt vormend aan de westzijde, daar waar de rivier zich splitst, is dit, evenals de aansluitende omwalling als het ware uit de rots-zelf opgegroeid; vormt daarmede één geheel, van krachtige, zelfbewuste veiligheid.

De kolossale muren van de stadsomwalling, met gebruikmaking van den steilen rotswand uit groote blokken opgebouwd, zijn, met de vele halfronde weertorens, nagenoeg intact.

Is de lange noordzijde en ook de smallere oostkant nog goed gaaf, de zuidelijke muren zijn al lang geleden gesloopt, maar in de bochtige, schilderachtige straten is nog duidelijk het beloop der nu verdwenen „remparts” terug te vinden.

De rue d'Embas, die ons in vele opzichten voortdurend aan de straatjes in Carcassonne doet terugdenken, heeft aan haar ingang nog zelfs een goed bewaard halfronde stadspoort van middeleeuwsche afkomst: kanteelen en weergangen, maar op wel wat te zichtbare wijze.... gerestaureerd.

Het straatje zelf echter is een juweel voor den teekenaar !

Smalle, in allerlei voorsprongen voorover komende huizen, steen, hout, leibedekking, met allerlei mooie détails, zooals gebeeldhouwde deur-omlijstingen; verrassende doorkijkjes in binnenplaatsjes; groote grove keien of stoepen van steenblokken en een spel van licht en schaduw dat, telkens op den dag wisselend, nieuwe schoonheden doet ontdekken; doorgaand boeiend en met de illusie van den ouden tijd volkomen bewaard.

In andere straten vormen de op houten of steenen pilaren overgebouwde

*) Marcel Laillet, Guide de Vitré et de ses environs.
Ch. Brossard, Géographie Pittoresque et Monumentale de la France. 6 Vol.